

Koroško Koroščem

Št. 34.

Celovec, dne 29. junija 1920.

Izhaja enkrat na teden.

Slovenci — brez pravic na lastni svoji zemlji!

Novi upravni načrt, ki ga je srbski minister Protič izdelal, ima med drugim o jezikovnem vprašanju v Jugoslaviji sledeča, za Slovence najsrabotnejša določila:

Srbohrvaški jezik se predpisuje kot jezik za vse postave, parlamentarne in stenografične protokole, za vse spise državnega značaja, za dopisovanje med belgradsko vlado in deželnih vladah, za vse prošnje, katere vložijo državljani na centralno vlado ali razne urade . . .

Torej, ko bo hotel slovenski kmet v tej državi SHS vložiti prošnjo na deželno vlado, ne bo to storil v svojem maternem slovenskem jeziku, temveč pisati mora srbohrvaški! Kako dobro se ta nov bič kranjskim Slovencem dopade, moremo brati v slovensko — narodnem listu: „Nova Pravda“:

Ne zato smo hrepeneli po osvoboditvi, da ostanemo brezpravni državljani, da postanemo državljani druge vrste. Kakor dolgo mi državljani slovenskega jezika ne imamo iste jezikovne pravice, kot državljani srbohrvaškega roda, tako dolgo ne more biti govora o enakopravnosti, o samostojnosti. Dravljanji srbohrvaškega roda vložijo svoja pisma, svoje prošnje na centralno vlado v svojem jeziku, slovenski državljani se pa ne smejo posluževati svojega jezika! V parlamentu bo zapisan govor srbohrvaškega poslanca, govor Slovenca pa ne! Govoriti smemo še slovensko. Zahvalimo se! To pravico smo imelo tudi že prej!

Drugo slovensko časopisje se dozda — kolikor je nam znano — še ni zganilo o tem važnem jezikovnem vprašanju. Tihi so. Ljudstvu se ne upajo več poveti resnice, ko so se vedli vendar vselej kot presrbski Srbi.

Torej kdo vzame nam koroškim Slovencem naš slovenski materen jezik? Kdo je izdajalec, kdo izdajalka, ki ne glasuje za silno Veliko Srbijo, ki nam

zares hoče vzeti naš materen jezik!

More nam to kdo jasneje dokazati kakor omenjena „Nova Pravda“, torej jugoslovanski list, ki reče: „Slovenci se ne smejo posluževati svojega maternega jezika!“ Kako revno

je proti temu vse hinavsko delo jugoslovanskih priganjačev, ki ne morejo svoj gobec dovolj brusiti: ene strani o brezpravnosti in zatiranju naše slovensčine na Koroškem, druge strani o slovenski samostojnosti v Jugoslavijo. Eno je enako zlagano kot drugo. Prvemu stoje nasproti — navedimo le eno dejstvo — že naše pravice po mirovni pogodbi; o „samostojnosti“ Slovencev pa v Jugoslaviji, kakor vidimo, sploh ne more biti govora. Mislimo, da bi bili Kranjci veseli, ko bi imeli v „Veliki Srbiji — Jugoslaviji iste jezikovne pravice, kot jih bomo mi koroški Slovenci imeli v Avstriji! Če bi pa prišla tudi Koroška pod Srbe, bi se morali tudi mi Korošci dati dopasti, kar zdaj cela Kranjska. Ja, brezpravnost in zatiranje pride — iz Belgrada, zatorej proč od silnega Belgrada, proč od silnega Balkana.

V naši zadnji številki smo pisali članek: „Korupcija — balkanizacija“ na podlagi ljubljanskega lista „Jugoslavija“, dalje po „Slovenskem Narodu“ pokazali, kako upravičen je naš koroški klic:

„Proč z Azijati in Balkanci!“

Da vsak vidi, da govorimo le resnico, da je naša trditva resnična:

„Slovenci — brez pravic na lastni svoji zemlji!“

priobčimo nekaj črtic iz lista „Naš Glas“, ki je glasilo javnih nameščencev Jugoslavije. Mislimo, da morajo ravno uradniki (Beamten) najboljši vedeti, kako zdaj Srbi postopajo, kako se uraduje in kako se pri tem godi Slovencem. V številki 14. t. l. piše „Naš Glas“:

„Srbijansko uradništvo je še birokratičnejše kot je bilo prejšnjo nemško avstrijsko in srbijanska trma je včasih večja kot pruska. Učiti se nočejo, izprevideti, da kdo drug več ve in zna, tega ne maraja. Dasi se z našim uradništvom niti primerjati ne da, mu vlada vsiljuje Srbijance, ki nastopajo po svoji stari balkanski navadi proti našim uradnikom. Mnenja smo, da bi moral marsikak srbski minister priti v Slovenijo še-le par let krakticirati, da dobi vsaj nekaj pojma, kako se uraduje, in se uveri, kolik prepad

zija med evropsko in balkansko upravo!

Novost je za nas, da so slovenski in hrvatski predstavniki izrekli svoj jugoslovanski „amen“, ko so se ti zlotovni obi-

Feldpatri in — klavnica.

„Svetovna vojna nam je prinesla vse polno izjemnih razmer. Obremenila nas je z nezno draginjo, posebej pa nas je ljubi Bog v teh težkih dneh s tem kaznoval, da moramo čitati take članke in vrstice, kakor jih je napisal v „Narodu“ g. dr. Kokalj. Svetuje delavstvu, naj se zavzame pravočasno in iz lastne inicijative za to, da se njegove plače znižajo. Ko bodo industriji in obrtniki to videli, bodo šli tudi oni s cenami dol. (Tako bi bila rešena cela nezno draginja. Cene baje padajo. Tako stoji vsaj v časopisih. Ne čuti se to še skoro nikjer. In če bi padale — delavske plače se morajo itak naprej zvišati do tiste višine, da bodo nudile eksistenčni minimum. Dr. Kokalj pa pridiga delavstvu kot feldpater vojaškemu oddelku, ki je določen za — klavnico. Ah, kako ljubimo take feldpatre in kako lepi so spomini na svete besede, ki so jih skrunili! Za nas pa, prijatelji, velja v tem trenutku le ena beseda: Vsi na okope!“

Te besede je pisal „Naprej“ v Ljubljani dne 30. maja t. l., pisane kakor nalašč tudi za naše koroške razmere, dasiravno

ne v tem smislu, kot moramo mi Korošci misliti, ko beremo te besede. Pravljičica je to za našo Koroško, da je bolj primerne ni!

Svetovna vojska je zlasti naši koroški domovini, posebno pa našemu slovenskemu delu dežele prinesla izjemne razmere, namesto težko zaželjenega miru novo krvolitje, novo sovražstvo, novo jezo, novo bedo, ki je bila za nas hujši kot cela svetovna vojna. Obremenila je tudi nas z nezno draginjo, posebno pa nas je Bog kaznoval, da moramo čitati članke — čekanje nesramno lažljivih in hujskajočih listih, kakor so velikovska spaka „Korošec“, mariborski komedijant „Draupost“ — „Draupest“ in prevajlski nore „Mir“ — „Nemir“. Vsi ti nam Koroščem in Koroščicam — s pomočjo ljubljanskega časopisja seveda — svetujejo, dajajo nam dober rat, da se pravočasno in iz lastne inicijative zavzamemo za to, da znižamo naše zahteve. Naše zahteve, to, kar si mi mislimo o državi in vladi, pod katero bi hoteli živeti, so dosedaj previsoke za Jugoslavijo. „Krofasti“ Korošci pač nismo nedolžna, pobožna jagnjeta, ki pusté vse mirno s seboj narediti, k večjemu, da malo zatulijo in zajamrajo, kot vaši ljudi v Jugoslaviji. Mi pač ne dámo naš „krof“, da bi nas koj tako zaklali,

čaji nazširili na — vso našo državo ter se je tako poazijtila evropska kultura (Slišite, vi faloti — lažniki, ki nas Koroše priganjate k Jugoslaviji? Al' vidite?! opomba). Pri Srbih ni nič navadnega, da je bivši sekcijski načelnik (Sektionschef v ministrstvu) bil potisnjen za zadnjega pisarja, ta pa na mesto prvega, ko je nastopila nova vlada. Ko se je vlada zopet menjala, se je obrnilo tudi kolo in šef in pisar sta zamenjala svoja mesta.

Smrad korupcije, goljufije in nepoštenosti se razlije čez vso Jugoslavijo! Poštenost je kar čez noč izginila. Gorje državi, ki sloni na takih temeljih!

Ta sistem ni ostal samo na papirju, temveč se je začel že izvajati. Popolnila so se predvsem mastna mesta pri centralah, kjer mero jemljejo in mero dajejo. Naj so ti tudi brez šol, brez vednosti in brez kvalifikacije, saj je to po srbskem običaju le — nepotrebna navlaka. Ni se torej čuditi, da so ti centralni merodajalci skoraj brez izjeme srbskega plemena; samo radi lepsega (!) se je semtertjaj postavil kak hrvatski ali slovenski „brat“, da more gledati, kako se deli pravica ter **molčati kakor grob!**

Naši (slovenski) poslanci so dovolili, da se azijske uradniške cvetke presaja na evropski vrt. Za Srbe je prišel pravi moment, da so mogli vtihotapiti po širni Jugoslaviji svoje agente brez kvalifikacij ter jih namestili na mesta, ki pristojajo starejšim, strokovno večim in šolsko izobraženim domačim uradnikom. Kot priljubljeno polje so si izbrali vojaštvo in carinsko stroko (Zollwesen).

Resno že dvomimo, ali smo še v pravni in ustavni državi. Slovenci in Hrvati so dobri za delo in garanje, napredovanje in vodilna mesta pa so pridržana le enemu — srbskemu — plemenu. V zadnjem času je šla carinska uprava celo tako daleč, da je kljub velikanskemu pomanjkanju izvežbanega uradništva brez vsake navedbe razlogov upokojila (penzionirala) brzojavnim potom (telegrafisch) 3 slovenske carinske uradnike! Sedanji sistem očividnega zapostavljanja, sistematičnega premeščanja, umirovljenja itd. je sramota za državo. **Ta sistem podi Slovence in Hrvate iz službe.** Slovenski uradniki so se morali umikati iz zasedenih mest ter jih prepustiti mlajšim — srbskim. Pod novo vpeljano

srbsko komando

je Slovenec in Hrvat skoraj brez izjeme postal samo še orodje, s katerim se sme razpolagati in mu povoljno ukazovati. Na vse te krivice, ki se pod jugoslovansko firmo uganjajo, pa naši modri predstavniki „modro“ molče, kakor bi se ne tikalo njih rojakov in prihodnjih volilcev. Gluhi so na neštivilne pritožbe. Avstrija se naše uprave že norčuje. Kaj se torej čaka? Ali naj se ves svet zgraža nad našim nazadnjaštvom in azijskim? Gospodje, stvar se mudi in če ne bodele odpomogli tem resnim neprilikam pri raznih naših državnih upravah, nastane čas, ko se nam bodo smejale tudi —

azijatske krave!

Če smo res ujedinjeni in ne podjarmljeni, potem za vse enake pravice in enake dolžnosti!

In „grda“ lastnost nas Korošcev je že enbart, da ne moremo k vsaki reči tako tihi biti, kakor je v vaši Jugoslaviji treba. Koliko stvari pa je vendar pri vas, ki nam pa že prav nič ne dopadejo. „Dr. Kokalj“ imate sicer in plačujete v izobilju. Pri vsaki priložnosti in na vsak le mogočen način pošiljate vaše „feldpatre“ med nas, ki nam naj pridigačo nesramne, kosmate laži o vašem bogastvu — ja plačani ste dobro, to je ja res — o sreči v Jugoslaviji in o gorki ljubezni Jugoslovancov do nas. Prirejate „velikanske“ shode, na katerih naj udušijo na ta namen došli tujci — Kranjci, Štajerci in Primorci — nas domačine, pošiljate iz Kranjskega šolarje in študente, turiste in somerfrišlarje, ustanavljate razna družba za to in za ono, imate „igre“, govore, vpijete in zmerjate, lajate in se lažete, da bi nam prikrili in zakrili —

Jugoslovansko klavnico

kot feldpatri žovnjem, ki se jih pošilja v krvolitje in smrt. Smrt za posestnika in posestnico, obrtnika, rokodelca in trgovca, stotero smrt pa še onim, ki niso samostojni, poslim, delavcem in delavkam. „Naprej“ je v gori omenjeni številni dobro vedel, kaj piše, ko šriba, da se mu je bojevati „proti kapi-

Koroški Slovenec, koroška Slovenka, list jugoslovanskih uradnikov sam ti pove, da „zija prepad med evropsko in balkansko upravo“, „evropska kultura se poazijati“, „smrad korupcije, goljufije in nepoštenosti se razlije čez vso Jugoslavijo“, „poštenost je izginila čez noč“, Slovenci so pod „srbsko komando“, morajo „molčati kakor grob“!

Slovenec, Slovenka, poglej mi v očesa in resnično mi odgovori na vprašanje:

Hočeš menjati velike narodne in verske pravice, ki jih ti zagotovi z mirovno pogodbo nova Avstrija — ne glede na vse drugo! — s „srbsko komando“, hočeš, namesto se vzdigniti k novi svobodi, k prostejšem življenju postati še huiši šklaf, kot si bil v cesarki državi, hočeš v „smrad korupcije, goljufije in nepoštenosti?“

Dejstva govore!

To je svoboda? Koroškim socijaldemokratom.

Brez vsake opombe, le da se vidi strašen različek med Jugoslavijo in Avstrijo, zabeležimo in pribijemo „Naprejevo“ poročilo iz Celja od 8. t. m. — kolikor mu ni pobelil cenzor, ki strašuje še danes po Jugoslaviji, tisti blaženi deželi, v kateri velja še danes po svetovni vojski za resnico — „Maulkorb“.

„Meščanski listi so že zelo kritizirali dejstvo, čemu je v Celju cel bataljon policije. Mi smo takrat molčali, ker smo mislili da se jih bo vporabljal za lov na tatove in verižnike; ali žal, danes moramo reči, da po denuncijantih ovdane delavce zasledujejo. Klerikalno kapitalistični režim!

„Sestanki delavskih zaupnikov so bili dovoljeni v najreakcionarnejših časih stare Avstrije in sedaj v „svobodni“ Jugoslaviji pa hodijo orožniki po Gaberju in grozijo gostilničarjem, pri katerih bi se vršil kak zaupniški sestanek (Zusammenkunft von Vertrauensmännern, opomba) organiziranega delavstva, z odtegnitvijo koncesije!

„Gospodje se poslužujejo proti delavstvu vseh mogočih paragrafov in celo takih, ki so bili že za ranjke Avstrije — razveljavljeni. Očividni teror. Pa pravijo, da je ta vlada — vlada „mira in reda“!

„Bratje?“

V troimenem narodu Jugoslovancov je cela vrsta narodnih in verskih idej na delu — vsaka seveda za se. Srbi sanjajo o Veliki Srbiji in se navdušujejo na ortodoksni veri. Hrvati si želijo Veliko Hrvatsko in so za rimsko cerkev navdušeni. Nikoli ne boš najdel Srba, ki bi opustil Jugoslovanstvu svoje Srbstvo. Enako pa ne najdeš ne Hrvata ne Slovenca, kateri bi se radi jugoslovanskega navdušenja odrekli svojega Hrvatstva ali Slovenstva. Iz tega vzroka tudi ni mogoče zadržati, da bi se ta ali oni rod na rajtinho, to je v škodo drugega širil in si prizadeval, da izgine drugi rod v svojem last-

talizmu, laži, nepoštenosti in strašnemu izkoriščanju, ki mu je delovno ljudstvo“ v Jugoslaviji podvrženo. Zatorej končamo z njegovimi besedami:

„Ah, kako ljubimo take feldpatre in kako lepi so spomini na njih svete besede!

„Za nas pa, prijatelji, velja v tem trenutku le ena beseda: Vsi na okope!“

Slovenci-Korošci, Slovenke-Korošice torej na okope, na delo, zadnji boj se bliža, boj za nas obstanek in življenje, gospodarski, narodni in verski boj! Hajdi, mladi in stari, žene in dekleta, fantje in možje, podajmo si roke eden drugemu, ena drugi za boj za našo zemljo in naš rod in svobodo, postavimo z našimi telesi

železen zid, jeklen mir, na katerem naj raztrešči Jugoslovanstvo-Balkanstvo svojo bučo!

**Kar je Bog združil,
Srb ne bo zrušil!**

nem. Kakor stoje zdaj stvari, se nam zdi, da se bo resnično tako zgodilo. Demokrati se skrivajo sicer pod plaščom Jugoslovanstva, vsekako pa se držó besed srbskega politika dr. Nikolaja Stojanoviča, ki je rekel: Srbi in Hrvati se bodo borili in se morajo boriti za svoj obstanek, dokler ne leže na tleh ali Srbi ali Hrvati. Da bodo pa le Hrvati podlegli, nam priča in zagotovi to, da jih je manj kot nas Srbóv! — To je torej tista „bratovska“ ljubezen, o kateri ne morejo jugoslov. priganjači pri nas na Koroškem dovolj raztegniti svoje fovž jezike, tako je v resnici, kako žastopijo Srbi svoje „Jugoslovanstvo“. Ni torej bila vedno gola resnica, ko je naš list trdil, srbstvo-balkanstvo nikoli ne more Korošcem biti bratstvo? Uvidi se jasno, kako smo imeli prav, ko smo porogljivo vselej na novo barali: To naši bratje?? Ja naši gospodarji, z pejščo v roki, in mi v celoti njih hlapci. Zato se pa zares nismo rodili, da bi služili tujcem. Na svoji zemlji svoj gospod!

Naša zemlja ostane naša, ostane koroška!

Mirno in tiho si morajo Hrvati in Kranjci dati dopasti, da imenuje srbska vlada njih dežele okupirane. Srb ne ve nič, a prav nič o „zedinjenja bratov“ in tako tudi povsoda ravna. Prav fletno je na primer, kar beremo v nekem mariborskem listu, kako se v tem mestu vede srbska soldateska: Jugoslovanski oficirji počenjajo v svojem dobrem življenju (na račun ljudstva!) čudne reči. V svoji pijanosti-mečeje iz kavarn (kafehavz) celo kozarce — glaže za vino, ki ga žró, na mimogrede ljudi. To je dokaz goreče ljubezni balkanskega „brata“, kaj? Kar je nas Korošec in Korošic, smo pač tega mnenja, da se

za take balkanske „brate“ zahvalimo!

Zahvalimo se pa tudi za te fovž pridige nekega prevaljskega pridigarja „Mira“, ki se postavi pred nas kot velikan in zavpije: „Torej živimo v Jugoslaviji trije svobodni naródi: Slovenci, Hrvati in Srbi!“ Ja, kje pa, ti nore?? Kdor ima še oči, vidi, vidi, da prvič najprve pride Srb, potem še-le Hrvat, Kranjci pa čisto najslednji. Ljubi „Mir“, mi Korošci pač čisto nismo zató rojeni, da bi se kot najzadnji potikali okoli. Smo pač evec „eingebildet“!

Vojno posojilo.

Vojno posojilo je nekaj prekletega v zlati Jugoslaviji, o katerem se ne sme govoriti, saj je bil ta denar dan stari zrušeni Avstriji. Z besedami: Zakaj so bili ljudje sami tako neumni! je naj vsak zadovoljen. Da gre pri tem marsikateremu za težko prihranjen denar, ne samo za obresti (Zinsen), to Jugoslovane nič ne mora. „Zlata in bogata“ Jugoslavija je tako revna, da še dozdej ni povelja, ali bo priznala vojno posojilo ali ne. Medtem ko republika Avstrija svojim ljudim drži celo besedo zrušene države in priznava ta denar in plačuje redno od vsega zacetka že vse obresti, se je v Jugoslaviji brž po prevratu 1918 ustavilo še izplačevanje obresti. Kaj bo z denarjem, ki sem ga dalj v dobri veri? se je že marsikateri baral.

Jugoslovanska gonja je to vprašanje čisto „anfohtno“ rešila. Zakriti se je moralo grdo postopanje in slabost Jugoslavije, ki se mora dolga leta pomišljevati, ali bo ji mogoče, k vsem svojim dolgovom še to prevzeti, „bliščeča“ Jugoslavija ne sme biti kriva, kar se je Korošci preveč ustrašimo. In zalajalo se je na neke možje, ki so svoj čas — ravno tako kot vsak drug — pospeševali vojno posojilo. Jugoslavija je sicer prav rada utaknila v aržet dobre ceste in mnogo zelenic, rudnike in državne gozdove itd. stare Avstrije. Da bi pa spoznala tudi svoje dolžnosti, med tem tudi vojno posojilo Hrvatov in Kranjcev, od tega nič noče vedeti, hladnokrvno jih hoče škodovati. Jemati in jemati, to zna vsak lump. Kar je pa pošten človek, prizna, da ima tudi svoje dolžnosti. Od tej — poštenosti pa Korošci ne vidimo nič, zares prav nič. Zato metate nam pesek v oči: Ta je kriv, oni je kriv! Ja, le ponujajte nam laži in fraze in ko ne morete dalje, pa pride-pridiga, kaj? Kaj so nam vse vaše laži, vse fraze in vse pridige! „Krofast“ Korošec in „krofasta“ Korošica pač le tako-le rajtata: Avstrijo imenujejo Jugoslovani siromaško-beraško. Ta Avstrija izvrši svojim državljanom dolžnosti, nasprotno pa Jugoslavija ne. Torej je ta „dobra mati“ še bolj siromaška-beraška! To je edino, kar si moramo misliti.

Da to vojno posojilo z politiko ničesar nima opraviti, ampak da je resnično samo gospodarsko, denarno vprašanje, nam dokaže tudi ljubljanski list „Jugoslavija“ od dne 1. t. m. Vidimo pa tudi, kako Kranjce po tem zedinjenju z „brati“ Srbi glava boli. Naj jih le boli, bolela jih bo še bolj!

„Vojno posojilo je resnično samo gospodarsko vprašanje, takega pomena, kakor ga ni bilo še izlepa v zadnjih desetletjih. Ko je pred letom pretil polom eni tukajšnjih združnih organizacij ter je svota pasiv (dolgov) dosegla okroglo 9 milijonov, je nastalo vsepovsod veliko razburjenje. Pri vojnem posojilu gre skoraj za — pol milijarde narodnega premoženja samo v Sloveniji, pa je brezbriznost ljudi tolika, da jo je mogoče primerjati le omamljenosti, ki je zadela ljudi že naprej pred katastrofo. Zdi se kakor da čakamo, kaj bo prišlo od zgorja,

pa nič ne pride in ne pride!“

Končno se izreče zahteva, da naj vlada izjavi v parlamentu, kaj misli z vojnim posojilom, „vsaj onim, ki je last javnih zavodov, korporacij in denarnih zavodov . . .“ — No denarni zavodi, to so hranilnice in banke. Ja, v vpoštev pridejo morda pri vojnem posojilu, ker so dale milijone in milijone, naravno bolj banke. Ja zdaj vidimo, iz katere luknje to piska! Judom in velikim bankam, ja, tem se mora vrniti denar, tem mora poveti vlada, kaj je z vojnim posojilom, „vsaj tem“! Draga Jugoslavija, ki za Jude in banke tako dobro skrbiš, kaj pa je z vojnim posojilom „navadnega“ človeka? **Ali vsem ali nikomur!**

Ali pravica Jugoslaviji nič ne velja?

Kako hočejo Jugoslovani glasove izsiliti: Brez razlike narodnosti in političnega mišljenja daje Rosenbergov Humbreg (Höhenbergen) kajšlarjem in kmetom okolice zemljišča v najem. Tak najemnik je tudi virt Josef Stricke v Tinjah. Na jesen je obsejal njive z ržom. Proti vsej pravici pride jugoslovanski upravnik Kraut v Zeneku, vzame pehtarju zemljišče in ga dá za Judeževu plačilo jugoslovanskemu hecarju Rösch. Enaka usoda je zadela tudi posestnika Josef Holler v Tinjah.

Bojó se ljudskega glasovanja; tako hočejo štime ne samo kupiti, ampak celo še na najpodlejši način ljudim izsiliti. Kranjski gospodje se bodo pa motili! Sicer mora pa že frdamano slabo stati za Jugoslovane.

Bujno cveti Balkanstvo! Haiduki in bajoneti!

V štev. 42 je zavpila velikovška spaka: „Čast in slava jugoslovanskemu vojaštvu, ki nas je pred letom rešilo nemških folk-verovcev!“

V štev. 43 je zalajala: „Na dan glasovanja bo pokazal slovenski Korošec, da je sit nemškega jerobstva, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospod!“

Dobro, zdaj si pa malo oglejmo našo Koroško.

Iz Št. Jakoba v Rožu se je koncem meseca aprila v temni noči vračal posestnik Knez od svojega soseda domov. Dvajset korakov pred hišo skoči tolpa za njim in ga udari z žilovko po glavi, da obleži nezavesten. — Prejšnji dan je bil napaden posestnik Suster iz Šent Petra, kó se je vračal iz Št. Jakoba proti svojemu domu. Tolpa ga je tako pretepla, da je ležal štiri dni doma. — V Talah pri Podgorjah so bili napadeni fantje pri vasovanju, ter so jim, posebno Ledrerju (socialdemokrat) zabičali simpatije na način, da so ga skoraj ubili. — V Žihpolju je bil g. Gabriel priča, ko je neki železničar Erbežnik udaril z žilovko kmečkega sina po glavi in mu prebil žilo, da se mu je kri vtila, in to le zato, ker je bil rekel, da bo še-le socializem resnično rešil narodna in socialna vprašanja.

Dalje poroča ljubljanski „Naprej“ iz Guštanja-Ravne: „Nastale so žalostne razmere. Delavstvo je izpostavljeno neverjetnim šikanam. Razni pijani občinski funkcionarji

vdirajo s štabom drugih pijancev v lokale, kjer imajo delavski zaupniki čisto nedolžne pogovore: „Narazen! nimate pravice zborovati!“ čeprav to ni bilo nikako zborovanje. Gotove „inteligentne“ osebe klofutajo mladoletne delavce kar javno na cestah in jih psujejo z nemčurji. Nekdo pa objavlja v lističu „Korošec“ ostudne, otročje in hujskajoče članke, v katerih napada otroke in stare ženice kot — prava čenča. In to gre vedno tako dalje in vedno hujše!

Delavstvo je razburjeno,

„inteligencia“ pa noče nehati. Šovinisti s svojim nasiljem dirigirajo delavce naravnost v nemški tabor. Toliko lahko rečemo, da se simpatij s klofutami, vpitjem in napadanjem po listih ne pridobiva.“

„Naprej“ zaključuje potem:

„Vemo, da izgubi Jugoslavija mnogo glasov ljudi, ki so bili že pripravljeni, da glasujejo zanjo, ki se pa zgražajo nad takim postopanjem. Poleg tega se je vlada ob priliki železničarskega štrajka ravno v coni A najbolj požurila, da je poslala vojake v nasajenimi bajoneti v stanovanja štrajkujočih, kakor bi se tej strahovladi posebno mudilo, da koroškemu svobodomiselnemu prebivalstvu ad oculos (pred oči) demonstrira, s kakšnimi

vabljenimi dobratami jih mislijo naši reakcionarci obdarovati.

Splošna sodba vsled tega je v coni A ta, da je kaj takega, razen na Ogrskem, — le še v Jugoslaviji mogoče in da v nobeni kulturni državi taka vlada ne bi mogla tako dolgo ostati na krmilu, kakor pri nas . . .“

Tako hudo sodbo izreče celo kranjski list! Korošci, kaj potem še-le mi?! Ja „čas in slava jugoslovanskim bajonetom!“, ki so nam donesli take čase, čase hajdukov, ki jih dozdej nismo poznali, čase nasajenih bajonetov, ki jih prej nikoli nismo bili navajeni. „Na dan glasovanja bo pokazal Korošec, da je sit nemškega jerobstva, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospod!“ Ne najdemo nobene druge besede kakor: faloti! Čutimo Slovenci-Korošci, Slovenke-Korošice, čutimo kmeti in delavci od prvega do zadnjega, kako smo „gospodi na svoji zemlji!“ Pod vašimi bajoneti, vašim nasiljem, vašimi hajduki! Ravno prej pod „nemškim jerobstvom“, kakor se vi nesramno lažete, smo bili bolj prosti, nismo poznali ne zatiranja, ne bajonetov, ne nohenega nasilja, ne vaših hajdukov, takrat smo zares bili mi gospodi na naši zemlji. Molčite rajši, če nimate pisati drugega kakor tako nesramne laži! Vemo, da nas psujete vse Slovence-Korošce — nemčurje. Veste kaj, to je nam le častno ime! Ostanemo vsekako trdni Slovenci, trdne Slovenke, imamo v Avstriji dalekosežne pravice po mirovni pogodbi v naši slovenski šoli, v naši slovenski cerkvi, pred sodnijo, pri uradih, povsod, kar od kranjskih Slovencev (pod Srbih) ne moremo reči! A zavrnilo z vso ogorčenostjo vso nekulturo, zavrnilo bajonete in hajduke in hinavsko, lažljivo nasilje, zavrnilo balkansko sužnost

Nismo rojeni šklafi kot vi!

Le dalj besedo: „Nemčur, nemčurka!“ Čim bolj nas psujete, tem bolj bomo proti nekulturi in nasilju delovali, tem bolj za to, da postane vsak zopet

na svoji zemlji svoj gospod,

delovali z vso močjo, vso navdušenostjo za

enotno, nerazdeljeno Koroško,
za avstrijsko republiko!

Boljševiki.

Rusija je nam jasen dokaz zato, da se najljajši zaseje seme boljševizma in komunizma in da se ta najbolj tam razširja, kjer je sužnost ljudstva največja, jerobstvo najhujše, kjer regira namesto svobode in svobodnih človeških pravic — knut in pejša in bajoneti. Kdor je bral že več bukev, temu so gvišno že prišla med drugim v roke te ali oni bukve o ruskih nihilistov, ki so bili k večini študenti. Staro carstvo, stara Rusija, Rusija bajonetov in nagajk, se je zrušila, kje pa najdemo zdaj nihiliste? Prav značilno — v Jugoslaviji!

„Slovenski Narod“ poroča dne 6. t. m., da so imeli študenti društva „Pobratimstvo“ na visoki šoli v Belgradu zbo-

rovanje, na katerem se je izvolila nova uprava. Komunisti so pridobili za svoje ideje večino belgradskih študentov, kar sledi tudi iz volitev.

Je to tisto „bliščeče solnce svobode, ki sije nad Jugoslavijo“, da grede ljudi v obupu kakor prej v Rusiji, zdaj v Jugoslaviji med boljševike-komuniste? To vaša „svoboda“?

Čudimo se potrpežljivosti!

V svoji številki 27 poroča prevajalski nore-hinavec, ki ga vidite tukaj zraven naslikanega, o manifestacijskem shodu v Borovljah dne 30. majnika t. l. in zakikirikika: „Rož gori! Ne igrajte se z nami Rožani! 5000—6000 ljudi se je zbralo na trgu v Borovljah, da pove v prvi vrsti Borovljam (Aha!) samim in vsem drugim: nič se vas ne bojimo. Slovenski kmet je vstal, slovenski kmet se je začel zavedati svoje moči, njemu je podal slovenski delavec svojo žuljavo roko . . . Kresove ste zažgali v naših dušah, Rož gori! . . .“

Tako! Povsod, ali je shod v Velikovcu ali Pliberku ali Zelezni Kapli ali Borovljah ali Zrelcu ali Grabstanju, povsod se zbira po poročilih jugoslovanskih širokoustnežev 5000—6000 ljudi. Na velikanskem shodu v Celovcu pa je bilo po poročilu istih ljudi le — 2000 tavžend! Čudimo se Korošci le tega, da se pri tako debelih lažeh ne vgriznete sami v jezike. Po temu, kar se vrti tem možičkom po zmešanih glavah, bi moral vsak in vsaka, ki misli koroško in ne jugoslovansko, ki želi v svojem srečanju: Oh, le kakor je bilo prej, mir in red in pošteno delo!, vsaka in vsak bi moral obupati, da bo Koroška še enkrat — koroška, obesiti bi se moral na prvo drevo, ki pride. Posebno ko pride iz onkraj Karavank, iz Ljubljane enak odmev, ko hujska list „Slovenec“ prav na enak način, kakor njih plačani možični pri nas, ko trobi „Slovenski Narod“ v isti rog. Moj Bog!

No, zares se nam zdi, da smo vas vse balkanske priganjače že s tem dovolj in po zaslugi ošvrkali, da smo vaše modrovanje sploh ponovili. Proti vašem zlobudranju in gobezdanju pribijemo, da se ne bojimo ne plačanih agentov, ki se klatijo — zdaj še! — po naši zemlji, naši domovini, ne „Slovenca“, ne „Naroda“ v Ljubljani. Zlasti zadnji se nam Korošcem še posebno dopade, ker je pred nekimi meseci postal k enem delu — „Witzblatt“: priobčuje namreč že več časa spise nekega „Celovečana“, ki je prišel iz onkraj Karavank, pod napisom: „Pismo iz Celoveca“. Cel „Witzblatt“, toliko rečemo in menimo da je dovolj! Tak sirotej te „Narod“! Usmiliš se nam res, ker si se zdaj zopet tako hudo blamiral! V „Pismu iz Korotana“ (sicer zelo „lepa“ beseda „Korotan“) si pisal 1. junija: „Pripraviti moramo tudi vse za cono B; tam je pomanjkanje tako grozno, kakor na Dunaju in v ostali Avstriji.“ Dva dni navrh pa daš tiskati: „Od vseh strani sveta poročajo, da so začele cene močno padati pri vseh življenskih potrebščinah, pri hrani in oblačilih. Na Dunaju, kjer je bila največja revščina, se sedaj jajca, mast in celo krompir, ki je bil redkost, prodaja brez kart. Zelenjava je v ceni zelo padla. Pri nas pa — samo beremo o tem, da padajo cene! Čas je sedaj, da se vlada tudi zgane in narodi konec brezsrčnemu odiranju prebivalstva. Cene zelenjave so pri nas — nezaslišane! itd.“ — Po temu si moramo Korošci le misliti: ne samo ni blažene Jugoslavije — „dobre matere“ —, temveč je v Avstriji, celo na Dunaju še boljši kot pri vas!

Za veliko hujšo blamažo pa, kot je jo doživel „Narod“, bo še doživela cela jugoslovanska gonja na Koroškem. Ni nam treba, postaviti sem lastne trditve, o, le vzamemo druge ljubljanske liste!

„Večerni list“ od dne 20. maja izpove odkritosrčno:

Zalibog, da v zadnjem času vedno bolj in bolj prihajajo iz cone A nevesela poročila. Z žalostjo v srcu (verjamemo!) poročajo, da se precejšen del ljudstva nagiba za nemško Avstrijo!“

Razgreti možgani, v kojih očeh „Rož gori“, pride pa še boljši! V svoji številki iz 6. junija piše „Naprej“ v Ljubljani:

„Neštete pritožbe nam prihajajo iz Koroške o ravnanju tamkajšnjih, nerazsodnih fanatikov. Z vso brezobzirnostjo zatira ta elita delavce sploh, tako, da se moramo čuditi potrpežljivosti koroškega delavstva.

Same krivice in tiranija!

Krivice so tako velike, da naravnost želimo, da bi vsi tisti zlobni hujkači pripadli Jugoslaviji, da bi jim potem povedali, da na Koroškem ne bodo več delali neumnosti. Boj za plebiscit nikdar ne bo pospeševalo neutemeljeno nacionalno hujškanje, obrekovanje in terorizem. Vidimo se pri Filipih! Takrat vam pokažemo delavsko voljo in zavest!

Kje pa „gori Rož“, prevaljski hinavec-norc? Ja, gori že, a drugače, kakor si misliš! Gori tebi in vam vsem v pogubo! Vkljub silni jugoslovanski pesti je šlo koroško delo naprej, pojde sedaj še bolj, ne ustavijo nas ne bajoneti, ne vse nasilje, ono gre svojo svobodno pot do končne zmage. Naj se razgrevajo vači možgani še bolj, ne boste omejili čustva naših src, ki hrepené po osvoboditvi, bo rešitvi,

Koroška bo zmagala!

Kako je na Nemškem?

Glasilo jugoslovanske socijaldemokratske stranke, ljubljanski „Napreč“ je prinesel o tej stvari zanimiv

„Dopis iz Nemčije.“

Sodrug, ki se je preselil v Nemčijo in že dalj časa biva v Hambornu ob Renu med številno kolonijo slovenskih delavcev, nam je poslal naslednji dopis, ki bo gotovo zanimal naše delavce. Piše nam:

Ker je po mojem mnenju slovenskemu delavstvu malokaj znanega o razmerah v premagani Nemčiji, sem se namenil, napisati o teh par vrstic. Povdariti moram, da se nahajamo delavci v Nemčiji v znatno boljših razmerah, kakor delavci v Jugoslaviji, čeprav živimo v premagani Nemčiji. Rudarji zaslužimo po 50 do 55 mark na dan, od ure pa plačajo s 100% poviškom, tako da družinski oče zasluži mesečno z vsem vred približno 1600 do 1800 mark. Cene živil pa so: funt krompirja 45 fenigov, kruh 1,30 marke, slanina 18 do 22 mark, maslo 28 do 32 mark, fižol 3 do 4 marke, grah 2,80 do 3,50 marke, ajdova moka 4,50 marke, bela moka 6 do 7 mark, koruzni zdrob 3 do 4 marke, sladkor 2 marki, kava 18 mark, riž 7 do 9 mark, olje liter 28 do 30 mark. Moško obleko se dobi za 500 do 1200 mark, par čevljev velja 180 do 230 mark, klobuk 50 do 100 mark. Navadna srajca velja 25 do 30 mark, fina 60 do 70 mark, ovratnik 6 do 10 mark, 1 kg mila 30 ali 20 mark, 1 liter petroleja 2,50 marke itd. Nemčija se vidno dviga. Povsod se dela dan in noč z mrzlično pridnostjo.“

Kje ostane „kultura“? So to še človeki?

Ob priliki pliberškega „tabora“, kterege so obiskali mnogoštevilno tujci — Kranjci in Štajerci, tudi nekteri takozvani „koroški Kranjci“ iz Jezerskega —, da delajo z hujkači vred propagando za Jugoslavijo in nam pokažejo njih gorko ljubezen do nas Korošcev in Korošic, je bilo prav sijajno videti — ali slišati — bujno cvetje balkanskega srboslovanstva. Zloglasi dr. Müller je jo v svojem govoru proti Nemcem in „nemčurim“ tako hudo zagazil, da je bilo še prenapetnežem preveč. „Barabe, lažniki, faloti, hudiči, ravbarji“ so bila lepa in častna imena. Tudi hecar Arneje je vpiral svojo nečedno „kanono“. Kakor zmešan je skakal in pozval ljudi, naj le vsakega ubijejo, ki je za Avstrijo. Kakor beštia je razsajal in divjal po odru.

Ne da se dvomiti: Ta uspeh je imel pliberški shod za nas Korošce, da so se odprla tudi onim možjem in ženskam očesa, ki so dozdej še verjeli tem srboslovanskim giftnim kačam. Le še več takih shodov! Koroški stvari bodo le v prid in korist!

Tako se naj godi tudi nam?

Proti severu avstrijska meja, proti jugu strmine Karavank, zaprti kot v žaklno brez pravega življenja in živahnega občevanja in prometa, to bi bila posledica našega zedinjenja z Jugoslavijo, bi bila v tem slučaju naša usoda: ne usoda živlega življenja, usoda smrti in uničenja. Obetajo nam to in ono, ja, zdaj pred glasovanjem! Obljubujejo nam tunele skoz Karavanke in obljubujejo železnice, obetajo onim krajem, kjer najmanj o Jugoslaviji hočejo vedeti: v Borovljah, v Grabštanju, da bota tako postala velika mesta. Obetati in obljubovati je lahko, a pogledjmo okoli sebe, črez meje naše Koroške, ne glede na to, da je nek jugoslovanski inženir v ljubljanskem „Slovenskem Narodu“ — ni še tako dolgo od tega — javno prosil, naj se dá denar le za projekte zelo važnih jugoslovanskih železnic; to ja sam vé, da denarja za železnice same ni, a saj za projekte!

Ko se baramo: Kako bomo glasovali?, je naravno, da se ogledamo okoli nas in vprašamo ne samo: Kako bi bilo v Jugoslaviji, temveč, in to je najbolj važno, kako se godi onim krajem, ki so po mirovni pogodbi združeni z Jugoslavijo. Baramo se: Kako gleda na te kraje, kako skrbi za nje?

Le hujskajte proti nami, se bodo oglasili Jugoslovani. No, gospodje, ni treba nam hujskati, še z eno besedico ne! Kajti odgovor nam da „Slovenski Narod“ sam (s 6. junija), ki priobči „Mariborsko pismo“, v katerem se neki Mariborčan hudo pritožuje:

„Belgrad Maribora sploh ne pozna, Ljubljana se malo zanima zanj! (Aha!) Naj omenim pred vsem vprašanje mariborskega slovenskega gledališča. To nima podpore: V Zagrebu, v Ljubljani, v Belgradu so podpore, za Maribor je ni! Za letos izkazuje gledališče okoli 70.000 K deficita (manjkljaja), in v Belgradu nimajo te bagatele. To je sramota. — Isto je n. pr. z Glasbeno Matico, ki se sama bori za obstoj, nje uspehi so velikanski, a zanje podpore ni! — Javna knjižnica je nujno potrebna, toda zanjo denarja ni! — Dekliški zavod „Vesna“, važna ženska obrtna in gospodinjska šola niti vinarja podpore nima! Zavodi, ki imajo v celi državi podpore — samo v Mariboru ne.

Tako pojmuje naša vlada svojo dolžnost! Maribor je danes za Ljubljano največje slovensko mesto, po svoji gospodarski in narodni važnosti pa je to ena naših najvažnejših točk. Zato bi se mu moralo tudi v središču Slovenije, pa tudi v središču države posvečati več pozornosti nego dosedaj. Zdi se, da se posebno v Belgradu za Maribor prav nič ne zanimajo, v Ljubljani pa gledajo nanj z nekakega starega ljubljanskega stališča, ki je navadno segalo komaj do Save!“

Torej tako je! Za vse potrebe ni, ni, ni ničesar! Pri nas na deželi ja ne pride kak teater v vpoštev ali kaj takega. Razvidimo pa, kako lahko se v Jugoslaviji na oddaljene kraje — pozabi, tako pozabi, kakor bi tam sploh ne bilo človekov; to se pravi: za davke (štajre) in vojaške, takrat že dobro vedó. To so dolžnosti brez pravic! In tako se godi Spodnji Štajerski, ki je vendar dobro zvezana z Jugoslavijo, ki nima takega gorovja, kakor ga tvorijo pri nas Karavanke. Zdaj vidimo tudi, zakaj nam pošiljate v eno mer Kranjce sem k nam, da nas „z svo ljubeznijo“ vabijo v vaše paradiže — da bi bili potem še bolj pozabljeni, kakor je danes Maribor, ki se ga v Jugoslaviji noben ne mara ne v Ljubljani ne v Belgradu. Kako bi se potem še-le nam Korošcem godilo, ki bi bili najbolj oddaljeni od državnega središča Belgrada in vrhu tega od Jugoslavije ločeni na vse čase po Karavankah??! Pozabljeni, pozabljeni, samo da glasujemo za nje, potem pa mirna Bosna!

„Streusand drauf!“ pa „fertig!“

Na drugi, avstrijski strani pa stojó posebne pravice, ki so nam določene z mirovno pogodbo glede narodnosti, cerkve in šole, stojé tisočletne vezi z našim nemškim sosedom, stoji lepa bodočnost, živahno občevanje in kupčevanje — nikjer bajoneti, nikjer nasilstvo.

Sodba ne bo težavna!

Proč z Azijati in Balkanci!

Nove kozle streljajo.

Kako obupano si „Narodni sveti“ prizadevajo, svojo hišico iz kart obdržati, dokaže nam sledeč slučaj. Znano je, da trdijo Jugoslovani vedno in vselej: Pri ljudskem glasovanju bodo še ravno isti „paše“ kakor dozdej, ukazovali in gospodarili po vaseh in krajih le po svoji volji, kakor turški paša. Zatajijo pa ljudstvu, da je sveta dolžnost interalirane glasovalne komisije, vse potrebno ukreniti,

kar zagotovi pravičnost, prostost in tajnost glasovanja.

Da spada pod to tudi nadzorovanje vse uprave in pred vsem vseh priprav k ljudskem glasovanju, od tega nam „Narodni svetarji“ nič ne pové, morebiti zaradi tega, ker bodo morali potem popustiti svoja mesta, ki so jih svojevoljno prilastili..

Zadnji čas je res že prišel, del glasovalne komisije in gospodje so si ogledali svoje kvartire v coni A. Te vse priprave se pa „Narodnim svetom“ prav nič ne dopadejo. Pred kratkem sta bila dva gospoda francoske misije v Pliberku in popraševala dr. Herbstu po stanju in pritožbah domovini zvestega prebivalstva v Pliberku in okolici. Govorili so z dr. Herbstom okoli pol ure in se potem takoj z avtomobilom odpeljali, ne da bi pribandrane hujskače od „Narodnega sveta“ nagovorili. In vendar so ti na ta namen bili oblekli svoje nedeljske obleke! Tako so bili pripravljene, da govore na svoj način z oficirji. Da so Francoci govorili le z „Nemcem“ (ali „nemčurjem“?) Herbst, jih pa še pogledali niso, to jih je hudo peklo. Kmeti iz okolice pa so rekli:

„Zdaj vidimo, da bo vendar tako prišlo, kakor pravijo „nemčurji“, prišlo bo vendar pravično in tajno ljudsko glasovanje!“

Narodni svetarji pa so povsili svoje glave in rekli malo-dušno: „Bomo morali pač vendar oditi, ja, ja!“ Da bi stvar ne izgledala tako hudo, so po stari navadi zopet začeli lagati, toda zdaj še bolj neumno in trepasto. Agenti so razširjali, s kancelnov se je oznanilo: „Francoski oficiri ja niso Francozi, bili so konjski mešetarji.“ Zlobudrajo tudi o nakupovalcih žita, ki so se pripeljali h Herbstu. No ajston!

Te neumne laži ja še prenapeti kmeti na Strojni ne verjamejo. S takimi sredstvi hoče pri nas na Koroškem Balkan priti do gospostva! Po zadnjih lažeh neke „Drauposti“ in nekega „Korošca“, po temu poročilu iz Pliberku si moremo misliti, da Jugoslovani tudi z najneumnejšimi sredstvi ne bodo šparali, samo do obdržé svoj voz saj za nekaj časa še v tiru. Kdo pa bo požeral take treparije in neumnosti??! Izvršitev ljudskega glasovanja bo prinesla še več presenečenja, da bodo z klavernimi svojimi sredstvi, z lažjo in zavijačo hudo pogoreli. Naše orožje pa ostane vnaprej:

Resnica in pravica!

Korošci prezvišanemu ljublj. škofu dr. Antonu Bolnanaturi.

Med vojno si na Srbe ščuval,
Protí balkanskim Azijatom ruval.
Sedaj ko se kolo je obrnilo,
Hvale o Srbih ni nikol preobilo.

Janez Altbauer.

Naši rojaki v tujini.

Iz nemškega „rejha“ (Düsseldorf v deželi Westphalen) piše nam rojak Alois Lessiak, pristojen v občini Ljubuče:

„Občinski urad Ljubuče oziroma župan Kral mi noče dati domovinskega lista (Heimatsschein), ker je zapazil, da bom le za nemško Avstrijo glasoval, če tudi mi v tujini dobimo pravico glasovanja. Tukaj je več Korošcev, tako iz Beljaka, Celovca, Škocijana, Prevaljah in še veliko drugih sem tukaj najdel in mi vsi smo istega mnenja: Koroška je in mora ostati enotna in če pride do zadnjega! Mi ne prodamo našo koroško domovino Slovakom. Ponosni smo, da smo rojeni na Koroškem. In prepričan sem, da bodo vsi Korošci, ki pridejo k glasovanju, vsi enoglasno glasovali za Nemško Avstrijo, kajti Koroška

mora ostati nerazdeljena!“

Iz zasedenega ozemlja.

Železna kapla. Kmetica p. d. Avprih je kuhala s hčero za dva fanta divjačino (Wildfleisch), ne da bi bila vedela, da je od „vildšicov“. Obe so zaprli. Hči novorojenega otroka ni mogla s seboj vzeti, morala ga pustiti doma, kjer je umrl. Le k pogrebu so jo pustili, potem je morala nazaj v zapor. Kako sočustvo imajo vendar tuji, pribandrani hecarji z nami Korošci! In to ničesar ne de, če so tuji financarji „vildšici“, kakor se nam poroča iz občine Puštrice?

Naše učiteljice se vedé, kakor bi jim res že vse slišalo. Prej so bile ljubeznjivost in prijaznost sama in niso vedele, kako bi se ljudem prikupile. Zdaj se pa čutijo že kot kraljice Železne kaple. Gospodična Maria Zink (ali Cink?) je najdla še-le zdaj svoje slovensko srce; prej je bila „beleidhana“, ko je kdo menil, da je Slovenka. Nemške otroke v šoli ne more dovolj ozmerjati, mora jih še opljuvati. To ni neumna prenapetost! Gospodična Piskernik, ki je nam bila vselej ljuba Slovenka, zdaj tudi misli, da je jedla vso modrost z veliko žlico. Da to vse za šolo ni dobro, sevé.

Spodnji Dravograd. Jugoslovanska učiteljica Trg je zaprla 6. t. m. otroke tretje klase na eno uro. Ta čas so morali pisati: „Prisežem, da ne bom nikdar več nemško govoril (govorila)“. Potem so morali otroki pred njo poklekniti, ji še enkrat priseči, nikoli ne več marnjati nemški, jo prositi odpuščenja in se ji zahvaliti, da so to smeli šribati! — No, Korošci, to je pa že več kakor neumnost! Višji ne gre več!

Klobasnica. Peter Hutter, posestnik in „fest“ Jugoslovan kupuje v okolici živino in žito; tako je kupil n. pr. začetka t. m. od pliberškega Metnitz-a 6 svinj, katere je spravil na demarkacijsko linijo nad Velikovcem. Verižniki in tihotapei kupujejo in prodajajo potem na Avstrijsko. Zakaj pa ne prodajate v vaši Jugoslaviji? Slišimo pač vendar vkup, cona A in drugo Koroško, kaj, in kšeft je tudi dober??

Vovbre. Kmet-Jugoslovan pride k Helldorfovemu upravniku (Verwalter) na „Hirschenau“ in ga prosi, da mu proda eno oralo iz grada Thalenstein. Upravnik je sicer pred tremi tedni bil izjavil: Tako resnično, kakor je Bog v nebesih, hudič naj pride po njega, tako resnično je, da obdržijo vsi ljudi, ki so dobili zemlje od posesti Helldorfa, vse, kar se jim je dalo; zdaj pa je moral reči, da ne more prodati oral, ker slišijo Helldorfu. Na to bara kmet, kaj je potem z zemljo, ki se je razdelila, ali bo tako ostalo ali ne. Tudi na to je moral ljubi upravnik poveti, da tudi s tem ni nič; v Jugoslaviji bi bili sekvestri razveljavljeni in Jugoslovani morajo tako proči. — Ja, glej ga ptiča, to je malo drugače, kakor ste govorili prej?! Pač že počutite, da ne bo več tako dolgo z vašo „Herrlichkeit“?!

Velikovec. V Št. Ruprehtu pri „Jägerwirtu“ se zabavljajo nekega dne jugoslovanski uradniki, med njimi dr. Svetina, davčna upravnik (Steuerverwalter) Princ in Pečkar ter dr. Kerschbaumer z kegljanjem, ko prideta znana Jugoslovana Leo Pinterič in cestni mojster Serajnik. Usedla sta se že pijana v sobo in se dogovorila, Serajnik gre na kegljišče, vrže Kerschbaumerja na travnik, kjer se potem z njim tepe. In res gre Serajnik na Kerschbaumerja, G. Princ mu pa da sunek, da pade. Serajnik pa vstane in se še enkrat zaleti v Kerschbaumerja, a učitelj ga udari, da se mu polije kri. Medtem pride tudi Pinterič, hoče Serajniku pomagati in bije s stolom po drugih. Jugoslovanska familija se je začela zmerjat. Končno reče dr. Svetina Pinteriču, zakaj da je prišel k Jugoslovanom; boljše bi bilo, ko bi bil ostal v Avstriji. Tam je morda moral preveč gladovati. Pinterič pa odgovori: Korošci niso šli k Jugoslovanom, ampak ti so na Koroško prišli, čeravno jih noben človek ni poklical. Davčni upravnik Princ se je nato na dr. Svetino zadril, da tako govori in tako je šlo dalje, prav lepo in mило. Vsi navzoči so se dobro „unterhalteli“ na edinosti in ljubezni jugoslovanskega bratinstva.

Leta 1914 je »Slovenec« pisal:

»Srbe na vrbe!«